

POSTANOWIENIE

Dnia 15 lipca 2020 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Mirosław Sadowski (przewodniczący)

SSN Tomasz Demendecki

SSN Maria Szczepaniec (sprawozdawca)

w sprawie ze skargi S.G.

na przewlekłość postępowania przed Sądem Apelacyjnym w [...] w sprawie II AKa [...]

z udziałem Skarbu Państwa - Prezesa Sądu Apelacyjnego w [...]

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Kontroli Nadzwyczajnej i Spraw Publicznych w dniu 15 lipca 2020 r.,

1. oddala skargę,

2. zwalnia skarżącego z kosztów postępowania sądowego.

UZASADNIENIE

Skarżącemu wyrokiem Sądu Okręgowego w K. z 4 kwietnia 2019 roku wymierzono karę 4 lat pozbawienia wolności. Wyrok ten został zaskarżony apelacjami prokuratora i obrońcy. Obrońca oskarżonego S.G. wniósł o zmianę wyroku i uniewinnienie oskarżonego. Skarżący nie jest w niniejszej sprawie tymczasowo aresztowany, natomiast odbywa karę pozbawienia wolności w innej sprawie.

Akta sprawy wraz z wniesionymi apelacjami wpłynęły do Sądu Apelacyjnego w [...], Wydziału II Karnego 10 lipca 2019 roku. Zarządzeniem Przewodniczącego Wydziału II Karnego z 12 lipca 2019 roku przekazano sprawę do losowania w Systemie Losowego Przydziału Spraw i po wylosowaniu w tym dniu trzyosobowego składu sędziowskiego 19 lipca 2019 roku zarządzeniem Przewodniczącego

Wydziału II Karnego został wyznaczony termin rozprawy apelacyjnej na dzień 20 lutego 2020 roku.

Na rozprawie przed Sądem Apelacyjnym w [...] w dniu 20 lutego 2020 roku, po przeprowadzeniu wnioskowanego przez oskarżonego dowodu w postaci odtworzenia nagrania z zeznań małoletniej E.J., sąd z urzędu dopuścił dowód z uzupełniających zeznań E.J. oraz N.J. w zakresie dotyczącym potrzeby wyjaśnienia występujących sprzeczności w ich zeznaniach oraz przerwał rozprawę do dnia 26 marca 2020 roku (k. 2523 i k. 2524).

W następstwie Zarządzenia nr [...] /Adm. Prezesa Sądu Apelacyjnego w [...] z dnia 12 marca 2020 roku w sprawie szczegółowych rozwiązań związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19 i innych chorób zakaźnych (k. 2540), zgodnie z którym odwołano wszystkie terminy rozpraw i posiedzeń jawnych od dnia 13 marca 2020 roku do dnia 31 marca 2020 r. termin rozprawy wyznaczony na dzień 26 marca 2020 roku został odwołany. Wskutek kolejnych zarządzeń Prezesa Sądu Apelacyjnego w [...], z tego samego powodu jak wyżej, odwoływane były rozprawy i posiedzenia jawne w dalszych okresach do dnia 29 maja 2020 roku.

Zarządzeniem Przewodniczącego Wydziału II Karnego z dnia 27 maja 2020 roku został wyznaczony termin rozprawy na dzień 6 sierpnia 2020 roku (k. 2555).

Skarżący w treści skargi zarzucił Sądowi Apelacyjnemu w [...] celową opieszałość w wyznaczeniu pierwszej rozprawy odwoławczej i w dalszych czynnościach podejmowanych po przeprowadzeniu tejże rozprawy, wskazując m.in., że „Sąd Apelacyjny w [...] w przedmiotowym postępowaniu apelacyjnym działa bardzo opieszale” (k. 2563 *verte*).

Skarżący, żądając stwierdzenia przewlekłości postępowania, wniósł także o zasądzenie od Skarbu Państwa 100.000 zł na jego rzecz.

W odpowiedzi na skargę Prezes Sądu Apelacyjnego w [...] wskazał, że postępowanie toczyło się prawidłowo i zmierzało do rozpoznania apelacji bez zbędnej zwłoki oraz wniósł o oddalenie skargi.

Dnia 9 lipca 2020 r. do Sądu Najwyższego wpłynęła odpowiedź skarżącego na odpowiedź na skargę Prezesa Sądu Apelacyjnego w [...], w której skarżący

podtrzymał swoje dotychczasowe twierdzenia, w tym co do celowej opieszałości Sądu Apelacyjnego w [...] oraz podkreślił, że sam fakt wpływu akt sprawy do Sądu Apelacyjnego w [...] 10 lipca 2019 r. i wyznaczenie rozprawy na 20 lutego 2020 r. daje samoistną podstawę do stwierdzenia przewlekłości postępowania.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Skarga jako niezasadna, podlega oddaleniu, zgodnie z treścią art. 12 ust. 1 ustawy z dnia 17 czerwca 2004 r. o skardze na naruszenie prawa strony do rozpoznania sprawy w postępowaniu przygotowawczym prowadzonym lub nadzorowanym przez prokuratora i postępowaniu sądowym bez nieuzasadnionej zwłoki (t.j. Dz.U. z 2018 r. poz. 75 ze zm., dalej: u.s.p.p.).

Zgodnie z utrwalonym orzecznictwem, za przewlekłe uznaje się postępowanie, w którym w danej instancji nie wyznaczono terminu rozprawy przez ponad 12 miesięcy (por. postanowienia Sądu Najwyższego: z 12 maja 2005 r., III SPP 96/05, OSNP 2005 nr 23, poz. 384; z 16 marca 2006 r., III SPP 10/06, OSNP 2007 nr 7-8, poz. 120 z glosą C. Kłaka; z 5 sierpnia 2013 r., III SPP 188/13, LEX nr 1448755; z 25 listopada 2014 r., III SPP 229/14; z 18 maja 2016 r., III SPP 53/16; z 6 października 2016 r., III SPP 59/16; z 22 marca 2017 r., III SPP 11/17; z 6 kwietnia 2017 r., III SPP 14/17). O przewlekłości postępowania można mówić zarówno wtedy, gdy sąd nie podejmuje żadnych czynności, jak i wtedy, gdy je podejmuje, ale są one nieprawidłowe i w ich następstwie dochodzi do zwłoki w rozpatrzeniu sprawy (zob. postanowienie Sądu Najwyższego z 24 lutego 2016 r. III SPP 53/15, LEX nr 2032325).

W niniejszej sprawie akta sprawy wraz z wniesionymi apelacjami wpłynęły do Sądu Apelacyjnego w [...] 10 lipca 2019 roku, a 19 lipca 2019 roku został wyznaczony termin rozprawy apelacyjnej na dzień 20 lutego 2020 roku, która została następnie przerwana do 26 marca 2020 roku. Termin ten został odwołany.

Nie ziściły się zatem przesłanki do uznania postępowania za przewlekłe (nie doszło do braku wyznaczenia rozprawy przez ponad 12 miesięcy), a odwołanie terminu rozprawy 26 marca 2020 r. wynikało z zarządzenia Prezesa Sądu Apelacyjnego w [...], na mocy którego odwołano terminy wszystkich rozpraw

i posiedzeń jawnych od 13 marca do 2020 r. do 31 marca 2020 r. w Sądzie Apelacyjnym w [...]. Zarządzenie to nie stanowiło wyrazu jakiejkolwiek opieszałości, a związane było z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19.

Zgodnie z art. 15zszs ust. 11 ustawy o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych (Dz.U. z 2020 r. poz. 374, dalej: tarcza antykryzysowa) zaprzestanie czynności przez sąd prowadzący odpowiednio postępowanie w okresie stanu zagrożenia epidemicznego lub stanu epidemii ogłoszonego z powodu COVID, nie może być podstawą wywodzenia środków prawnych dotyczących przewlekłości lub naruszenia prawa strony do rozpoznania sprawy bez nieuzasadnionej zwłoki. Artykuł 15zszs tarczy antykryzysowej został wprowadzony ustawą z 31 marca 2020 r. (Dz.U. z 2020 r. poz. 568), która weszła w życie 31 marca 2020 r., a został uchylony ustawą z 14 maja 2020 r. (Dz.U. z 2020 r. poz. 875), która weszła w życie 16 maja 2020 r.

Stan zagrożenia epidemicznego w związku z zakażeniami wirusem SARS-CoV-2 został ogłoszony na mocy § 1 Rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 13 marca 2020 r. w sprawie ogłoszenia na obszarze Rzeczypospolitej Polskiej stanu zagrożenia epidemicznego (Dz.U. z 2020 r. poz. 433) od 14 marca 2020 r., a zgodnie z § 1 Rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 20 marca 2020 r. w sprawie ogłoszenia na obszarze Rzeczypospolitej Polskiej stanu epidemii (Dz.U. z 2020 r. poz. 491), w okresie od dnia 20 marca 2020 r. do odwołania na obszarze Rzeczypospolitej Polskiej ogłoszono stan epidemii w związku z zakażeniami wirusem SARS-CoV-2.

Następnie, w kilkanaście dni po uchyleniu art. 15zszs ust. 11 tarczy antykryzysowej, tj. 27 maja 2020 roku został wyznaczony termin rozprawy na dzień 6 sierpnia 2020 roku.

Co za tym idzie, również w związku z odwołaniem terminu rozprawy przewidzianego na 26 marca 2020 r. nie można Sądowi Apelacyjnemu w [...] zarzucać przewlekłości, gdy stało się to możliwe, termin rozprawy został następnie wyznaczony na 6 sierpnia 2020 r.

Rozstrzygnięcie o kosztach niniejszego postępowania wynika z treści art. 624 § 1 k.p.k. w związku z art. 634 k.p.k. i art. 8 ust. 2 u.s.p.p.

Mając na uwadze powyższe, Sąd Najwyższy orzekł jak w sentencji postanowienia.